

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
RIDDER VAN ASENRODEWEG (ONG.)
TE ASENRAY
GEMEENTE ROERMOND

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

quickscan flora en fauna Ridder van Asenrodeweg (ong.) te Asenray in de gemeente Roermond

Opdrachtgever	Tonnaer Adviseurs in Omgevingsrecht Vonderweg 14 5616 RM Eindhoven
Project	ROE.TON.ECO1
Rapportnummer	10101773
Status	Eindrapportage
Datum	29 april 2011
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ir. J. Mos
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	1
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	2
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	3
4.1	Inleiding	3
4.2	Flora- en faunawet.....	4
4.3	Algemene zorgplicht	5
4.4	Gebiedsbescherming.....	5
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
5.1	Vogels	5
5.2	Vleermuizen.....	8
5.3	Overige zoogdieren	9
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	10
5.5	Libellen en dagvlinders	11
5.6	Vaatplanten.....	11
6.	GEBIEDSBESCHERMING	11
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Luchtfoto onderzoekslocatie
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Schets toekomstige inrichting van de onderzoekslocatie
4. - Geraadpleegde bronnen
5. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Tonnaer Adviseurs in Omgevingsrecht opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Ridder van Asenrodeweg (ong.) te Asenray in de gemeente Roermond.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soort(groep) meest gunstige periode van het jaar.

Als aanvulling op de quickscan is gedurende de maanden maart en april 2011 een aanvullend steenuilenonderzoek uitgevoerd zodoende de voorgenomen ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3,3$ ha) is gelegen aan de Ridder van Asenrodeweg (ong.), aan de westzijde van Asenray in de gemeente Roermond (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 58 G (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 201.015$, $Y = 356.215$. De onderzoekslocatie is gelegen in de kilometerhokken 200/356 en 201/356.

De onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit agrarisch bouwland en is onder andere recent in gebruik geweest voor de teelt van maïs. Daarnaast is een deel van de locatie in gebruik als paardenweide en moestuin. De paardenweide is voorzien van een kleine open paardenstal. Eén moestuin is voorzien van een opslag en een kas. Verder zijn er een verruigd gras- en weiland aanwezig.

Een klein deel van de onderzoekslocatie is in gebruik bij een schutterij en is bebouwd met een verenigingsgebouw en schietpalen. De locatie wordt van noord naar zuid doorsneden door de onverharde Molenweg.

De onderzoekslocatie wordt aan de oostzijde grotendeels begrensd door de bebouwde kom van Asenray. In overige richtingen is buitengebied gelegen bestaande uit agrarische bouwland en bospercelen. Circa 200 meter naar het westen is een vochtig bosperceel gelegen. Circa 0,5 km naar het noorden zijn de natuurgebieden Spickerbroek, Haambroek en Boesheide gelegen.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een luchtfoto weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

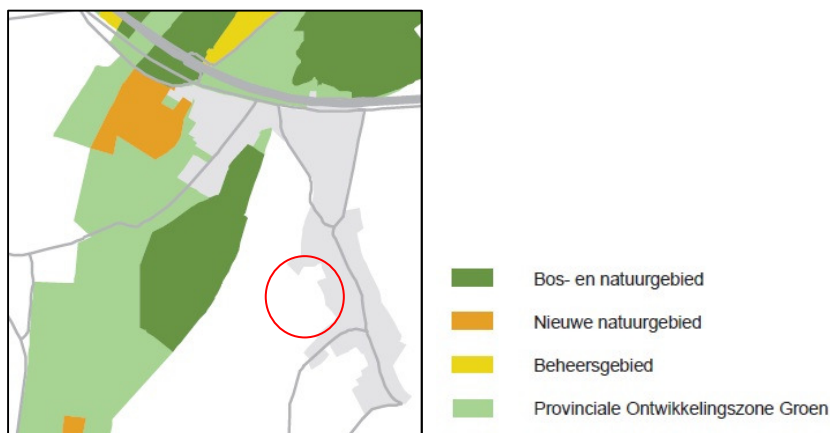
De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Meinweg, bevindt zich op circa 1,5 km afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur

Het meest nabijgelegen EHS-onderdeel bevindt zich circa 200 m ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 1). Het betreft het bosperceel en grasland nabij de Spikkerweg in Asenray.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Het gebied maakt geen onderdeel uit van de POG (zie figuur 1).

figuur 1 schematische ligging onderzoekslocatie (cirkel) ten opzichte van onderdelen van de EHS en de POG

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een nieuwe woonwijk te realiseren. Ten behoeve van de nieuwbouw zal de agrarische functie van de onderzoekslocatie verdwijnen. Tevens zal, met uitzondering van het verenigingsgebouw van de schutterij, alle aanwezige bebouwing (paardenstal, opslag, kas) worden verwijderd. In bijlage 1 is een schets weergegeven van de toekomstige inrichting van de onderzoekslocatie.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek ten behoeve van de quickscan is afgelegd op 5 januari 2011. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3. Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Naar aanleiding van de resultaten van de quickscan is gedurende de maanden maart en april 2011 een aanvullend steenuilenonderzoek uitgevoerd zodoende de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van drie avondbezoeken. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing. Voor het vaststellen van een territorium of broedgeval is één waarneming van een roepende steenuil voldoende. De inventarisatiemethode is overeenkomstig de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE). De avondrondes zijn uitgevoerd op 9 maart, 24 maart en 19 april 2011.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving.

Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

De provincie Limburg (bron: www.limburg.nl) heeft alle broedvogelsoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die niet algemeen zijn en/of het nest jaarrond beschermd is, zoals bijvoorbeeld huismus, ringmus, gierzwaluw, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het betreft moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Binnen de kilometerhokken, waarin de onderzoekslocatie is gelegen, zijn in 2007 broedgevallen van 31 voor Limburg "Schaarse soorten" gekarteerd. Hieronder vallen 11 "aandachtsoorten" waaronder de "Rode lijstsoorten" gele kwikstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, kerkuil, koekoek, matkop, nachtegaal, patrijs, spotvogel, steenuil, veldleeuwerik en zomertortel. Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen het betreffende kilometerhok in totaal 26 broedvogelsoorten waargenomen, waaronder de "Rode Lijstsoort" huismus, ringmus en boerenzwaluw.

De gekarteerde territoria hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie zelf. Alleen de "Rode lijstsoorten" veldleeuwerik is in de directe omgeving gekarteerd.

De aanwezige paardenweides zijn geschikt als foerageerhabitat voor steenuil. Door het ontbreken van holle bomen of geschikte ruimtes in de te verwijderen bebouwing is de aanwezigheid van een broedlocatie op de onderzoekslocatie zelf uitgesloten. Steenuil is echter wel waargenomen binnen een kilometerhok waarin de onderzoekslocatie is gelegen (Bron: provincie Limburg). Steenuil is opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het nest en indirect het leefgebied van steenuil is jaarrond beschermd. Veranderingen in het leefgebied hebben grote impact op het voortbestaan van deze soort. Binnen een straal van 600 meter is volgens de Steenuilen Werkgroep Limburg (pers. med. de heer Engelen) een actieve (steenuil)- biotoop aanwezig is. Ten tijde van de quickscan waren geen exacte gegevens bekend van aanwezige broedparen steenuilen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Op basis van het aanwezige habitat en het ontbreken van lokale verspreidingsgegevens kon niet op voorhand worden uitgesloten dat steenuil van de onderzoekslocatie gebruik maakte om te foerageren. Derhalve is in maart en april 2011 een aanvullend onderzoek naar steenuil uitgevoerd.

Resultaten aanvullend steenuilonderzoek

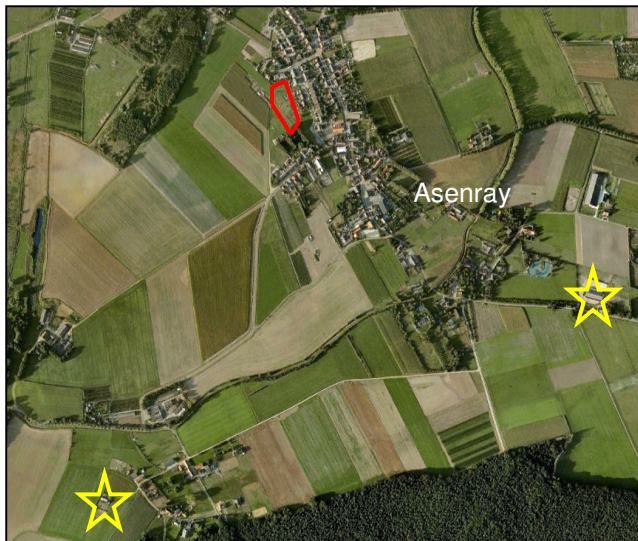
Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd op 9 maart, 29 maart en 19 april 2011. In de onderstaande tabel zijn per veldbezoek de datum, tijd en waarnemingscondities weergegeven.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoeken

Datum	Begintijd	Eindtijd	Waarnemingscondities
9 maart 2011	20:00	21:00	Temperatuur rond de 7 °C, 100% bewolking met windkracht 3 Bft
24 maart 2011	20:00	21:00	Temperatuur rond de 13 °C, 50% bewolking met windkracht 2 Bft
19 april 2011	20:30	21:30	Temperatuur rond de 19 °C, 0% bewolking met windkracht 0-1 Bft

Gedurende de eerste avond op 9 maart, zijn geen steenuilen in de omgeving van de onderzoekslocatie gehoord. Op 24 maart werd vanaf de Straat de enige steenuil van deze avond waargenomen die vanaf een boerderij nabij de Thulerhof, circa 1.200 meter vanaf de onderzoekslocatie, reageerde met een contactroep. De laatste avondronde werd uitgevoerd op 19 april waarbij dezelfde steenuil nabij de Thulenhof reageerde, dit maal met een territoriumroep. Vanaf een boerderij aan de Heide werd het tweede en tevens laatste territoriale dier waargenomen. Dit territorium ligt op circa 1.000 meter ten oosten van de onderzoekslocatie. Figuur 2 geeft de ligging weer van de waargenomen territoria ten opzichte van het potentiële steenuil foerageerhabitat binnen de onderzoekslocatie.

Het territorium wat wordt aangegeven door Steenuilen Werkgroep Limburg is tijdens het onderzoek niet aangetroffen. Mogelijk dat door een relatieve lage dichtheid aan steenuilen in dit gebied dieren minder makkelijk reageren op geluidsnabootsing. De directe omgeving van de onderzoekslocatie is echter zeer intensief onderzocht. De aangetroffen territoria zijn gelegen op minimaal 1 kilometer afstand van de onderzoekslocatie. De gemiddelde grootte van een steenuilterritorium bedraagt, afhankelijk van de dichtheid aan steenuilen, het habitat en het seizoen, circa 12 ha waarbij dieren in een straal van 300-350 meter rond de nestlocatie foerageren. Op basis van het aanvullend onderzoek kan worden gesteld dat er geen steenuilen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig zijn die gebruik maken van de onderzoekslocatie als foerageerhabitat. Indirecte versterking van een broedlocatie van steenuilen door de voorgenomen ingreep is dan ook niet aan de orde.

figuur 2 tijdens het aanvullend onderzoek gekarteerde steenuilterritoria (gele ster), ten opzichte van aanwezig potentieel steenuilhabitat binnen de onderzoekslocatie (rood).

In het te behouden verenigingsgebouw van de schutterij zijn slechts enkele openingen aanwezig die toegang geven tot ruimtes waar de jaarrond beschermde huismus alsmede algemene broedvogelsoorten gebruik van kunnen maken als nestlocatie. Huismussen zijn gedurende het veldbezoek gehoord en gezien in de omgeving van de woningen aan de westzijde van het plangebied. Het feit dat de bebouwing behouden blijft, als broedlocatie minder optimaal is, de aanwezige woningbouw in de omgeving van de onderzoekslocatie meer geschikte broedlocaties bieden (aanwezige dakpannen daken) en huismussen hier in grote aantallen aanwezig waren, is de aanwezigheid van een broedpaar huismussen op de onderzoekslocatie zelf niet te verwachten. De opslag, kas en paardenstal biedt eveneens geen broedgelegenheden aan huismus. Overtreding van de Flora- en faunawet door het verstoren van huismus is in dit geval niet aan de orde.

Tijdens het veldbezoek is in de dakrand van het verenigingsgebouw van de schutterij een nestrest van een lijsterachtige aangetroffen. Daarnaast is de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van enkele bomen en struiken geschikt als nestlocatie voor algemene soorten broedvogels, zoals merel, roodborst en houtduif. De aanwezige bomen en de bomen langs de perceelsranden zijn gecontroleerd op nesten en nestholtes; deze zijn niet aangetroffen. De akker kan in het voorjaar broedgelegenheden bieden aan akker- en weidevogelsoorten als Kievit en scholekster.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, meervleermuis, baardvleermuis en water-vleermuis.

Volgens de gegevens van de Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Hui-zenga *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onderzoek-locatie gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleer-muis en watervleermuis waargenomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Het aanwezige verenigingsgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen als laat-vlieger en gewone grootoorvleermuis, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen en over-hangende dakpannen die toegang kunnen verlenen tot ruimtes in de nok, tussen de dakdelen en onder de dakpannen (zie figuur 3 t/m 6) waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken als verblijfs-plaats. De ruimte langs de dakranden geeft toegang tot ruimte onder de dakpannen. Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Er is derhalve niet op voorhand uit te sluiten dat zich hier een vaste rust- of verblijf-plaats van vleermuizen bevindt. Het verenigingsgebouw blijft echter in de nieuwe situatie behouden. Gezien daarnaast de voorgenomen inrichting van de onderzoekslocatie, de afstand tot de nieuw te realiseren woningen, zal er naar verwachting geen verstoring optreden van een potentieel aanwezige verblijfplaats van vleermuizen in het verenigingsgebouw. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Overtreding door verstoring van een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen in kader van de voorgenomen ingreep is derhalve niet aan de orde.

figuur 3 t/m 6 potentiële toegangsmogelijkheden voor vleermuizen tot het verenigingsgebouw.

Indien in een later stadium het verenigingsgebouw alsnog gesloopt zal worden, dient een aanvullend onderzoek binnen de periode mei – september meer uitsluitsel te geven over de functie van het te gebouw door vleermuizen. Vervolgens dient te worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden wegens de onderlinge afstand tot mogelijke verblijfplaatsen geen potentieel belangrijke aanvliegeroutes aangetast en zal er geen verstoring plaatsvinden van een in de omgeving gelegen verblijfplaats.

Foeragerende vleermuizen

Met name de paardenweide en verruigde percelen op de onderzoekslocatie, zullen gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven. Daarnaast is in de directe omgeving ruim voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig zoals de bos- en natuurgebieden in de omgeving van Asenray.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Volgens de gegevens van de Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdierverseniging (Huijzenga *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: waterspitsmuis, steenmarter, das (bewoningssporen) en eekhoorn.

Das is in de omgeving van Asenray waargenomen. Voor das geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en schuilmogelijkheden ongeschikt voor het vormen van een vaste verblijfplaats door das. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door das. Er dient opgemerkt te worden dat de winterse omstandigheden niet optimaal zijn voor das. Gedurende deze periode zijn de dieren over het algemeen minder actief. Op de dag van het veldbezoek zijn wel verse (foerageer)sporen van das in Noord-Brabant aangetroffen waar de weersomstandigheden de nacht ervoor gelijkwaardig waren als op de huidige onderzoekslocatie. Indien aanwezig waren er naar verwachting wel sporen van das op of in de omgeving van de onderzoekslocatie aangetroffen. De (maïs)akker op de onderzoekslocatie kan mogelijk gedurende het seizoen gebruikt worden door das als onderdeel van het secundair foerageergebied. Door het opportunistische foerageergedrag kan maïs onderdeel uitmaken van het dieet. Echter zal dit te allen tijde een aanvulling blijven op het primaire voedselitem, regenwormen, welke voornamelijk worden vergaard op percelen met een korte grasvegetatie. Het verdwijnen van de (maïs)akker zal hierdoor geen verlies van belangrijk foerageerhabitat teweeg brengen. Naar verwachting zal das geen gebruik maken van de verruigde graspercelen en de tamelijk goed afgesloten moestuinen.

De verdere omgeving van de onderzoekslocatie gelegen, het buitengebied, betreffen agrarisch gronden, rijk aan grasland waardoor er meer, voor das toegankelijk, geschikt foerageerhabitat aanwezig is.

Steenmarter is binnen enkele kilometers van Asenray waargenomen. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Ook voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. De bebouwing op de onderzoekslocatie is nauwelijks toegankelijk. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de bebouwing op de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan gesteld worden dat op de onderzoekslocatie geen vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter aanwezig is.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan worden uitgesloten.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als veldmuis, mol en konijn. Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen specifieke maatregelen nodig.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de gegevens van de Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Buggenum *et al.*, 2008), zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kamsalamander, vinpootsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, rugstreep-pad, heikikker, poelkikker, bastaardkikker, bruine kikker, hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis en gladde slang.

De onderzoekslocatie vormt door het ontbreken van geschikte ruigtevegetatie en andere beschuttingsmogelijkheden geen optimaal landhabitat voor amfibieënsoorten. Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en poelen op de onderzoekslocatie ontbreken is het voorkomen van vissen en de aanwezigheid van voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de locatie uit te sluiten. De incidentele aanwezigheid van een algemene soort als gewone pad of bruine kikker is echter nooit volledig uit te sluiten. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig zodat de aanwezigheid van een populatie van een streng beschermde reptielensoorten uitgesloten is.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen en juffers hebben oppervlaktewater nodig ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan op de onderzoekslocatie is het uitgesloten dat deze soortgroep zich in de huidige situatie op de onderzoekslocatie kan vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten. Volgens de kartering 1998-2005, zijn binnen de betreffende kilometerhokken 102 schaarse soorten, waarvan 54 Limburgse Lijstsoorten, waargenomen. Er zijn 3 soorten gekarteerd voor welke een bij wet beschermde status geldt. Het betreft hier gewone dotterbloem (tabel 1), grasklokje (tabel 1) en rapunzelklokje (tabel 2). Voor de soorten uit tabel I van de Flora- en faunawet, geldt een algehele vrijstelling met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Voor het rapunzelklokje geldt geen vrijstelling. De karteringen hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie of de directe omgeving. Door de provincie wordt aangegeven dat langs de onverharde Molenweg de bermen slechts bestaan uit Lage-kwaliteit-indicerende-soorten

Aangezien de locatie voornamelijk bestaat uit bewerkt akkerland, verruigd gras, paardeweides en moestuinen, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Ondanks dat de quickscan heeft plaatsgevonden buiten de geschikte periode voor het waarnemen van vaatplanten zijn vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden, beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. GEBIEDSBESCHERMING

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Er liggen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen beschermende gebieden die behoren tot Natura 2000. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, door de ingreep op de onderzoekslocatie, zijn derhalve uitgesloten. Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De onderzoekslocatie zelf behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur, waardoor geen onderzoeksverplichting is op de effecten van de ingreep op de kernkwaliteiten van het aangrenzende EHS-gebied. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijk situatie naar verwachting niet veranderen. Voor de POG geldt eveneens geen externe werking. De EHS en POG zullen derhalve niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Tonnaer Adviseurs in Omgevingsrecht een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Ridder van Asenrodeweg (ong.) te Asenray in de gemeente Roermond.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep:

De initiatiefnemer is voornemens een nieuwe woonwijk te realiseren. Ten behoeve van de nieuwbouw zal de agrarische functie van de onderzoekslocatie verdwijnen. Tevens zal, met uitzondering van het verenigingsgebouw van de schutterij, alle aanwezige bebouwing (paardenstal, opslag, kas) worden verwijderd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De beplanting en het verenigingsgebouw op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan algemene soorten broedvogels. De onderzoekslocatie betreft geschikt steenuilhabitat, een broedlocatie is echter uitgesloten. Op basis van het aanvullend onderzoek kan echter worden gesteld dat er geen steenuilen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig zijn die gebruik maken van de onderzoekslocatie als foerageerhabitat. Waargenomen territoria zijn gelegen op een afstand van 1.000 en 1.200 meter van de onderzoekslocatie. Indirecte verstoring van een broedlocatie van steenuilen door de voorgenomen ingreep is dan ook niet aan de orde.

Het te handhaven verenigingsgebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De onderzoekslocatie biedt een geschikt habitat voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren. Het incidenteel voorkomen van algemene soorten amfibieën is niet uitgesloten.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen wordt verwijderd, zullen geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaatsvinden met betrekking tot broedvogel. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden of de werkzaamheden in de winter uitvoeren, kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Algemene zorgplicht:

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Gebiedsbescherming:

De EHS en POG zullen niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Indien in een later stadium het verenigingsgebouw alsnog gesloopt zal worden, dient een aanvullend onderzoek binnen de periode mei – september meer uitsluitsel te geven over de functie van het gebouw voor vleermuizen. Vervolgens dient te worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet aan de orde.

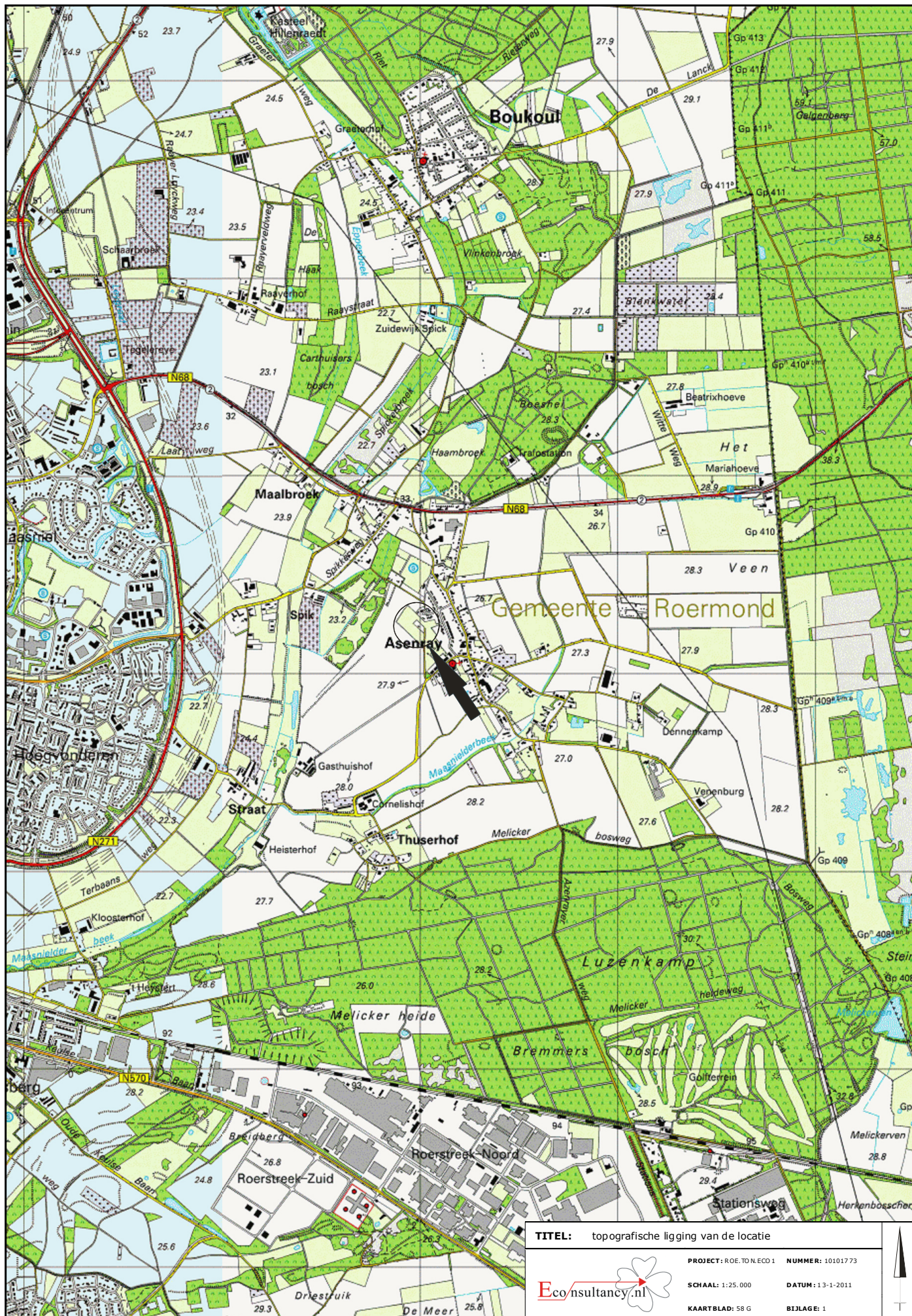
Tabel II geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel II. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings- aanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	tijdens broedsei- zoen	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broed- seizoen uitvoeren, controle op aanwezigheid broedgeval voor aanvang werkzaamheden
	jaarrond be- scherm	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee ¹	nee	¹ indien verenigingsgebouw in de toekomst alsnog ge- sloopt zal worden dient wel nader onderzoek naar ver- blijfsfunctie voor vleermuizen te worden uitgevoerd
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht bij algemene soorten
Amfibieën		nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht bij incidentele algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

TITEL: topografische ligging van de locatie

PROJECT: ROE, TO N.ECO 1   NUMMER: 10101773
 SCHAAL: 1:25.000   DATUM: 13-1-2011
 KAARTBLAD: 58 G   BIJLAGE: 1

onderzoekslocatie

Asenray

Ridder van Asenrodeweg

Kerkstraat

TITEL: luchtfoto onderzoekslocatie (bron: Google maps) A4

LEGENDA:
 standplaats + richting fotoname

PROJECT: ROE.TON.ECO1 NUMMER: 10101773
SCHAAL: nvt DATUM: 11-01-2011
GETEKEND: JMo BIJLAGE: 2a

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Overzicht onderzoekslocatie Ridder van Asenrodeweg te Asenray

Foto 2. Paardenweide op de onderzoekslocatie

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Paardenweide en terrein schutterij

Foto 4. Terrein schutterij met te handhaven verenigingsgebouw

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

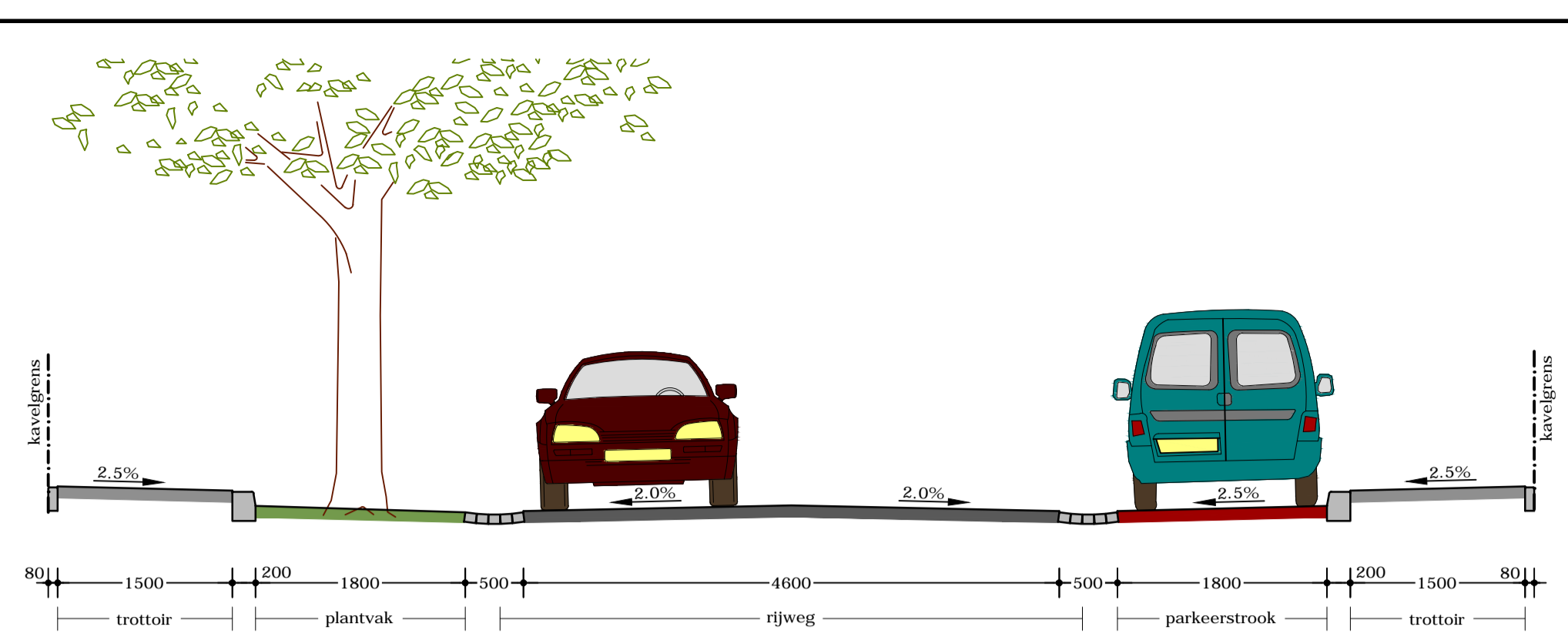

Foto 5. Moestuin met opslag en kas én verruigd perceel

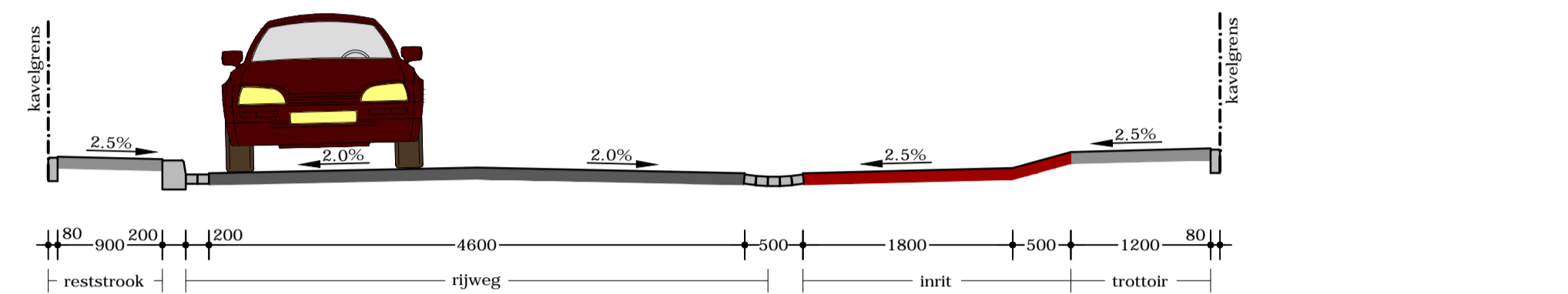

Foto 6. Moestuinen grenzend aan bebouwing

Bijlage 3 Schets toekomstige inrichting onderzoekslocatie

DOORSNEDE A-A
Schaal 1:50

DOORSNEDE B-B
Schaal 1:50

LEGENDA

- RODE CONTOURLIJN
- KAVELGREN

WIJZIGING / N.A.V.:	STATUS:	TEK.:	PL.:	PAR.:	DATUM:	LETTER:
Aanpassing bebouwing, verkaveling, parkeervakindeling, dwarsprofielen en terrein schutten, toevoegen verlichting	Concept	HN	TM		03-01-2011	C
Aanpassing dwarsprofiel en verkaveling	Concept	HN	TM		16-12-2010	B
	Concept	FAK	TM		07-12-2010	A

UITBREIDINGSPLAN ASENRAY
VERKAVELING

	PROJECTNUMMER: ROE-115-01	SCHAAL: 1:500	
	TEKENINGNUMMER: 10-555	BESTEKNUMMER:	

Bijlage 4 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Akkermans R.W., Pahlplatz R.A.J., Veling K. (2001). "Dagvlinders in Limburg, verspreiding en ecologie 1990-1999". Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Crombaghs B.H.J.M., Akkerman R.W., Gubbels R.E.M.B., Hoogerwerf G. 2000. Vissen in Limburgse Beken. De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Dienst Regelingen, Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Herder, J.E., A. van Diepenbeek, R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2009-03.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

INTERNET

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.minInv.nl (natuurwetgeving)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.waarneming.nl(waarnemingen van vrijwilligers)
- www.zoogdielatlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 5 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijngebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.